

SÖDERORTS VUXENGYMNASIUM
YRKES - OCH STUDIEFÖRBEREDANDE SFI

Stockholms Stads Kvalitetsutmärkelse 2007

Innehållsförteckning

Kontaktinformation	sid 3
Inledning	sid 3
Ledning	sid 8
Enhetens åtaganden	sid 9
Arbetsätt	sid 10
Resursanvändning	sid 12
Uppföljning	sid 15
Resultat	sid 16
Utveckling	sid 21

ANSÖKANDE ENHET

Söderorts vuxengymnasium
Vårholmsbackarna 100
127 44 Skärholmen

Tel: 08 - 508 33 403

Fax: 08 - 508 33 410

E-postadress: ingrid.faldt@utbildning.stockholm.se

Kontaktperson:

Rektor: Ingrid Fäldt

INLEDNING - VERKSAMHETSBESKRIVNING

a) Vårt uppdrag och tjänster som vi tillhandahåller

Svenska för invandrare (SFI) är en egen skolform inom vuxenundervisningen vid sidan av Komvux. Skolverket har fastställt en kursplan med tre studievägar, SFI 1, SFI 2 och SFI 3, som riktar sig till personer med olika bakgrund, förutsättningar och mål. Kurserna är sedan indelade i 4 nivåer, A, B, C och D. A är den lägsta studienivån, där de studerande har låg utbildning från sina hemländer. B och C är mer avancerade nivåer. En del studerande slutar efter B eller C-kursen med ett intyg, som kan användas vid arbetssökande i Sverige men inte som betyg vid ansökan till vidare högre studier. D-kursen avslutas med ett nationellt prov, slutprovet i SFI. Om man klarar det är man godkänd och får SFI-betyg. Det kan ligga till grund för vidare studier på Komvux eller universitet beroende på skolutbildning från hemlandet.

Ungefär 10 000 personer studerar årligen på SFI i Sverige, varav ungefär 5 700 i Stockholm.

I Stockholm gör alla ett intyg på Vuxenutbildningscentrum och där får man också ange vilken anordnare man vill komma till. Det är en konkurrenssituation och den studerandes fria val.

Det finns tre privata anordnare i Stockholm och tre kommunala, varav Söderorts vuxengymnasium är en. Skolorna har intag av nya studerande ungefär var 14:e dag beroende på om det finns plats på skolorna. Det gör att det är en stor rörlighet och det kräver mycket anpassning av såväl lärare som de studerande.

Vårt uppdrag är att bedriva undervisning i svenska för invandrare (SFI) för studerande på studieväg 1 och 2 och på alla nivåer.

Kursinnehållet ska vara yrkesinriktat.

Det övergripande målet, så som det uttrycks i Utbildningsnämndens verksamhetsplan för 2007, är att andelen godkända betyg ska öka under året.

Söderorts vuxengymnasium bedriver nivåinriktad SFI-undervisning, studieväg 1 och 2, på alla nivåer, A, B, C och D. För att flytta upp till nästa nivå måste en studerande ha godkänt på den tidigare nivån.

Vi har undervisning i tre pass, förmiddag, eftermiddag och kväll.

Efter B-testet kan man söka till någon av våra yrkesförberedande kurser och man kan också ingå i det ESF-projekt, som vi bedriver tillsammans med AcadeMedia.

De yrkes- och studieförberedande kurserna, som vi startade som ett projekt 2004 med medel från Kompetensfonden, är nu en del av vår ordinarie verksamhet. Kurserna är i ständig utveckling allt efter de behov, som uppkommer på arbetsmarknaden och hos de studerande. Där är samarbetet med Arbetsförmedlingen och Stadsdelsförvaltningarna viktigt.

Vi erbjuder SFI med yrkesprofilering och praktik inom:

barnomsorg, vård/omsorg, handel/starta eget företag, yrkesförare och frisör och massör/starta eget företag.

Vi har ett pågående ESF-projekt tillsammans med ett privat företag, AcadeMedia, där vi under pågående SFI matchar de studerande med lämpliga arbeten och praktikplatser. I samarbete med Skärholmens stadsdelsförvaltning undervisar en lärare, som också är förskollärare, nyanlända föräldrar i svenska på Öppna förskolan i Sätra.

Vi har ett uppdrag i samarbete med Enskede-Årsta stadsdelsförvaltning, där vi ger fördjupad undervisning i svenska till redan yrkesverksamma inom vården, som behöver förbättra det svenska språket.

Lokaler

Söderorts vuxengymnasium bedriver undervisning i Vårbergsskolan i Vårberg. Skolan ligger i nära anslutning till T-banan och till Skärholmens centrum. Den ligger också i nära anslutning till natursköna strövområden utefter Mälaren.

Lokalerna har anpassats till vuxenundervisning och handikappanpassats.

De innehåller förutom lektionssalar, 2 datasalar, ett kafé där de studerande kan dricka kaffe eller värma lunchmat och en studiehall, där man kan arbeta med datorer på egen hand eller med eget arbete. Där finns alltid personal tillgänglig för frågor. I studiehallen kan man också låna böcker och lexikon.

Vid eget arbete får eleverna utnyttja skolans studiehall och datasalar, där de kan få lärarhandledning.

Praktik

Under yrkeskurserna och i ESF-projektet med AcadeMedia har man fyra - sex veckors praktik på en arbetsplats. Praktiken är en viktig del av kursen och har i flera fall lett vidare till ett arbete, ett vikariat eller en fast tjänst.

De studerandes erfarenheter och iakttagelser under praktiken utgör en väsentlig del av underlaget för den yrkesinriktade SFI-undervisningen. De studerande får med sig arbetsuppgifter under praktiktiden. Dessa redovisas efter praktikens slut.

Arbetsuppgifterna kan behandla rutiner på arbetsplatsen, arbetstider eller arbetsmiljö.

Under praktiktiden besöker lärare från skolan praktikplatserna för att träffa handledare och kursstuderande. God kännedom om förhållandena på praktikplatsen och en dialog

med handledaren är en förutsättning för att säkerställa att de studerande får den språkträning och yrkeserfarenhet som är syftet med praktiken.

Mål

I stadens "Kvalitetsredovisning Vuxenutbildning i Stockholms stad 2006" står det beträffande SFI:

"Andelen studerande som inte nådde betyget Godkänt har ökat något både inom egenregion och bland de externa anordnarna. Det generella målet om minst 80% godkända tangeras enbart i fråga om yrkeskurserna inom egenregion", d v s våra yrkeskurser.

Det övergripande målet för SFI 2007, som det uttrycks i Utbildningsnämndens verksamhetsplan, är att andelen godkända betyg ska öka och det är naturligtvis vårt främsta mål.

I övrigt kan våra mål sammanfattas som:

Att alla våra studerande så snabbt som möjligt blir klara med undervisningen och kommer ut i arbetslivet eller i fortsatta studier.

Att de klarar sina individuella studiemål, som finns i den individuella studieplanen

Att de studerande på SFI efter avslutad SFI-kurs ska ha nått godkänt resultat på A, B, C eller D-nivå

Att alla efter avslutad kurs ska vara självförsörjande eller på god väg dit genom fortsatt praktik eller provanställning alternativt ha valt fortsatt yrkesutbildning.

Samverkan

Skolan samverkar med stadsdelsförvaltningarna i Skärholmen, Älvsjö, Hägersten och Liljeholmen, Arbetsförmedlingen i Skärholmen och Jobbcentrum i Vårberg. Vi samarbetar också med Vuxenutbildningscentrum och flera andra stadsdelsförvaltningar runt hela staden.

b) Lagar, förordningar och styrdokument av speciell betydelse för vår verksamhet

Skollagen där vår verksamhet finns reglerad

13 kap 6 § skollagen (SFS 1985:1100)

SKOLFS 2002:19 Ändringsföreskrift i Förordning om kursplan för svenskundervisning för invandrare

Dessutom regleras vår verksamhet i inriktningsmålen för SFI i Stockholm som lades fast i Kommunfullmäktiges budget i december 2006.

Där står "Utvecklingen av samverkan mellan SFI och övrig vuxenutbildning för att vuxna snabbare ska få den kompetensutveckling som leder till inträde på arbetsmarknaden ska fortsätta. Studie- och yrkesvägledning är en förutsättning för detta. Detta medverkar till att minska segregationen och öka sysselsättningen."

I övrigt regleras verksamheten i Utbildningsnämndens verksamhetsplan för 2007. Där står följande beträffande SFI:

"På de två lägsta nivåerna inom SFI fortsätter satsningen på läs- och skrivutveckling. SFI bedrivs också med stark yrkesprofilering inom barnomsorg, transport, vård/omsorg och

handel/starta eget. Ett arbete pågår i syfte att matcha studerande med lämpliga arbeten och praktikplatser samtidigt som man studerar på rätt nivå.”

c) De studerande, deras behov, önskemål och förväntningar

Våra brukare kallas för studerande eftersom de deltar i vuxenundervisning. Våra studerande kommer från många olika länder och är i olika åldrar och deras önskemål och förväntningar kan variera beroende på individens situation och bakgrund. Den främsta målgruppen är arbetsmarknadsinriktade SFI-studerande, såväl nyanlända som andra studerande, som av olika anledningar inte har fullföljt sina SFI-studier. Deras behov är att lära sig en grundläggande svenska för att kunna leva i Sverige och fungera på en svensk arbetsplats eller gå vidare till andra studier. Deras önskemål är att så snabbt som möjligt nå fram till målet och kunna avsluta sina SFI-studier och gå vidare. Deras förväntningar är att vi ska hjälpa dem att nå det individuella målet i undervisningen.

d) Ungefärligt antal studerande

Vårt uppdrag är att bedriva undervisning i svenska för ungefär 700 studerande på studieväg 1 och 2.

Men eftersom vi har kontinuerligt intag under året och några slutar och andra kommer till så är det exakta antalet studerande betydligt högre än 700. Orsaker till att man slutar är, förutom att man är klar med studierna, att man t ex har fått arbete, fått barn eller blivit sjuk.

e) Organisations- och ledningsstruktur

Söderorts vuxengymnasium har en decentraliserad organisationsstruktur, som bygger på initiativ och ansvarstagande från alla anställda.

Rektor har det formella ansvaret, men hon har också delegerat ansvarsområden till personalen. Vi har fyra utbildningsledare.

Alla lärare deltar i olika arbetsgrupper, där man tar fram tankar och idéer för verksamheten.

Arbetsgrupperna är: kompetensutveckling, läromedel, kultur, data och friskvård.

f) Enhetens medarbetare

Söderorts vuxengymnasium har för närvarande 38 anställda. Vi har en rektor, fyra utbildningsledare och 25 lärare. Alla lärarna har någon form av formell högskoleutbildning och flera har dubbla kompetenser, t ex lärare i svenska som andraspråk och handelslärare, fordonslärare, vårdlärare eller psykologilärare.

Vi har en IT-tekniker, två kanslisters, två ekonomiassistenter, en på heltid och en på halvtid, två vaktmästare och en kulturvetare, som är +jobbare.

Personalens sammansättning är en blandning av yngre och äldre och män och kvinnor. Traditionellt är SFI-lärarkåren kvinnodominerad, men här är 26 % män. Vi strävar efter jämställdhet i personalgruppen och tycker att olika åldrar skapar en positiv dynamik i arbetet.

Personalens sjukfrånvaro under 2006 har varit ungefär 7 %. Det är något högre än tidigare år och det beror på ett par långtidssjukskrivningar.

g) Vår vision och värdegrund

Vår vision och värdegrund togs fram under en arbetsdag med hela personalgruppen och det här är vad vi enades om:

”Att öka de studerandes förståelse och acceptans för de demokratiska värden och jämställdhetsideal som det svenska samhället bygger på.

Att främja de studerandes anpassning till en studieform där individens möjlighet till inflytande är kopplad till ett stort eget ansvar för den egna inläringen.

Alla på skolan arbetar aktivt för likabehandling, hälsa och samhällsintegration”

h) Styrkor, svagheter, hot och möjligheter

Styrkor

Vår styrka är en erfaren och välutbildad lärarkår, som har ett sökande efter hur vi hela tiden kan utvecklas. En annan styrka är att vi arbetar tillsammans mot samma mål och har roligt när vi arbetar.

Svagheter

En svaghet är att vi ofta inte har tid att marknadsföra oss tillräckligt eller kan avsätta någon person som kan sköta marknadsföring och kontakter med andra berörda.

En annan svaghet är att våra lokaler börjar bli överfulla och att vi inte kan starta nya yrkeskurser, som kräver mer utrymme, eftersom vi inte kan utöka lokalerna.

Hot

Vi har ett treårs-avtal och kan räkna med att det blir en ny upphandling eller någon annan form av förändring om något år. Ett hot är då att någon annan vinner upphandlingen av vår verksamhet eller att staden vill att verksamheten ska upphöra. Eftersom det är den studerandes fria val i Stockholm så är ett hot att de inte ska välja oss utan någon annan anordnare och att vi inte får tillräckligt med studerande.

Ett annat hot är att ekonomin i så fall inte ska gå ihop.

Möjligheter

Vi har en frihet att utforma verksamheten så att den på bästa sätt motsvarar de uppställda målen. Det ger personalgruppen en känsla av att det lönar sig att komma med kreativa tankar, som också kan genomföras.

LEDNING

1. Hur vi arbetar för att skapa och förstärka dialogen med de studerande

Sedan verksamheten på SFI syd Vårberg startade pågår en ständig dialog om hur verksamheten ska utvecklas för att tillmötesgå de studerandes krav på inspirerande och flexibel undervisning och samhällets krav på mångkulturell och välutbildad arbetskraft. Eftersom all personal är medveten om och har erfarenhet av att SFI alltid är i "skottgluggen" har den dagliga dialogen sporrat såväl skolledning, lärare och övrig personal att utveckla enheten till en skola där öppenhet, delaktighet och samverkan gäller.

Skolans värderingar bygger på det ömsesidiga samtalet, där man talar med och lyssnar till varandra, tar till sig argument, och respekterar andras tankar.

Daglig schemalagd tid för samarbete och diskussioner ger lärarna möjlighet att mötas i olika konstellationer som till exempel arbetslag. Arbetslagen har till uppgift att tillsammans utveckla klassrumsarbetet.

2. Arbetsplatsen som stimulerande arbetsmiljö

Förutom arbetslagen finns arbetsgrupper. I arbetsgrupperna förs diskussioner tillsammans med rektor om strategier för utveckling av de uppställda målen. Ett sådant arbetssätt ger medarbetarna fördjupad insyn i verksamheten.

Exempel på sådana grupper är ekonomigrupp, datagrupp, läromedelsgrupp, kompetensutvecklingsgrupp och kulturgrupp. Grupperna har redovisningsskyldighet till APT.

Möten med stadsdelen är ett återkommande inslag i vårt arbete. Vår gemensamma policy att "Lärande leder till arbete" ligger till grund för skolans förhållningssätt och krav gentemot de studerande.

När rekryteringen av personal till Vårberg startade för drygt tre år sedan, fanns en strävan att de personer som skulle komma att driva skolans utveckling skulle ha en bred kompetens för att möta samhällets/stadsdelens krav på ett flexibelt och individuellt lärande.

Personalen på Vårberg är mycket välutbildad. Förutom Svenska som andra språk finns många specialutbildningar som gagnar verksamheten. I samband med att vi startade yrkesinriktad SFI genomfördes ett antal för verksamheten relevanta vidareutbildningar. Varje studerande har en individuell studieplan. Läraren har regelbundna samtal med den studerande, under vilka den studerandes framsteg diskuteras och nya studiemål ställs upp. Samtalet med den studerande är också en viktig kanal för inflytande. Varje klass har klassråd och valda representanter för de studerande träffar rektor tre gånger per termin vid en skolkonferens. På detta sätt utvecklar vi den dialog med de studerande som uttrycks i läroplanen.

Lärarna har återkommande utvärdering av sin undervisning, muntligt eller skriftligt. All personal utvärderar en gång per termin hela verksamheten och den psykosociala miljön. All personal har dessutom enskilda utvecklingssamtal minst en gång per läsår.

3. Hur vi utvecklar och använder vision och värdegrund

Skolan har ett öppet arbetsklimat och där är samarbetet studerande - lärare - expeditiionspersonal en viktig del av skoldagen.

Klagomål (utanför klassrummet) tas emot av rektor och dokumenteras.

För att genomföra ovanstående är det "dagliga mötet" som bygger på öppenhet och tillit en viktig ingrediens.

Att framföra sina idéer, att få gehör att genomföra dem, kanske misslyckas och sedan gå vidare tillhör det arbetsätt som kännetecknar en skola i utveckling.

ENHETENS ÅTAGANDEN

4. Våra åtaganden för 2007

a. Flexibel undervisning

Vi ska bedriva undervisning på studieväg 1 och 2 med utgångspunkt i den nationella studieplanen för SFI. Vi ska erbjuda flexibel undervisning och pedagogisk handledning av hög kvalitet utifrån de studerandes individuella behov.

b. Fler godkända

Antalet studerande som får Godkänt ska öka jämfört med 2006. Samtliga studerande ska ges förutsättningar att nå målen för sin individuella studieplan. De studerande ska ha möjlighet att påverka kursernas innehåll, arbetsätt och former för kunskapsredovisning.

c. Förberedelse för yrkeslivet

Vi ska fånga upp de studerandes kompetens, erfarenhet och intressen och förbereda dem för yrkeslivet.

d. Ett demokratiskt arbetsklimat

Skolan ska genomsyras av ett demokratiskt klimat med en trygg och trivsamt undervisningsmiljö där alla behandlas likvärdigt och med respekt.

e. Friskvård

Vi ska öka de studerandes och medarbetarnas medvetenhet om kost och motion för att förebygga ohälsa.

5. Avgörande för resultatet

För att de studerande ska få de bästa förutsättningarna att nå sina mål krävs engagemang och ansvar från både den studerande och läraren. Den studerande ska känna arbetsglädje och vara väl motiverad för sina studier. Han/hon ska ha hög närvaro och prioritera studierna högt. Ett trivsamt arbetsklimat, engagerade och kompetenta lärare och medarbetare och en hög flexibilitet inför de olika studerandes varierande behov av studieteknik, stöd och stimulans är grundläggande för att nå önskade resultat. De yrkesinriktade SFI-kurserna med praktik ger större studiemotivation och en bredare

språklig kompetens vilket visar sig i att studerande på dessa kurser når bättre studieresultat.

6. Så tar vi fram våra åtaganden

Våra åtaganden anges i de styrdokument som tidigare nämnts. Utifrån dessa tar vi fram en lokal arbetsplan som omarbetas årligen. Den lokala arbetsplanen är ett resultat av ett ständigt pågående utvecklingsarbete präglad av studier och diskussioner där all personal är i hög grad delaktig. Utvärderingarna bland de studerande och personalen har stor betydelse för utvecklingsarbetet.

ARBETSSÄTT

7. Så arbetar vi för att säkerställa varje åtagande

a. Flexibel undervisning

Vår skola har ca 700 elever. Våra elever kommer från världens alla hörn och är oftast tvåspråkiga redan vid ankomsten till Sverige. Skolans bredaste elevgrupp är elever med få skolår i hemlandet och är oftast elever som går studieväg 1 och 2. Många ser språket som ett verktyg till ett bättre jobb och livskvalitet, samt som ett sätt att utveckla sitt sociala liv. Vi erbjuder olika former av språkstöd samt språkstöd för studerande med särskilda behov.

Enheten arbetar i nära samverkan med stadens Vuxenutbildningscentrum (VUC), där sökande testas, nivågrupperas och får välja skolenhet. Utifrån detta gör VUC en individuell studieplan som den studerande har med sig till sin skola. Från VUC sköts tester och till dem rapporterar vi testresultat.

Varannan tisdag tar vi emot nya studerande som kommer från VUC. När studerande kommer till skolan placeras han/hon i en grupp som motsvarar den studerandes förutsättningar, språknivå och mål och som angetts i den individuella studieplanen. Studerande på nybörjarnivå börjar i en Introduktionsgrupp ca två veckor. Därefter flyttas den studerande till den grupp som bäst motsvarar hans/hennes förutsättningar och språknivå.

Studerande på studieväg 1 går först i en 1A grupp och efter Godkänt på A-provet fortsätter han/hon i en 1B grupp. Denna kategori studerande har ingen eller låg skolbakgrund och behöver både alfabetisering och språkinläring. En A-grupp har ca 8-15 studerande. Enheten har f.n. två grupper på A-nivå. Många av dessa studerande avslutar studierna efter att ha nått sitt mål Godkänt på B-provet, men några studerande bedöms ha förutsättningar att gå vidare på studieväg 2.

Studerande på studieväg 2 börjar i en 2B-grupp. Denna kategori studerande har läs- och skrivkunskap och lägst 6 års skolgång från hemlandet. B-grupperna indelas i Tidig, Mellan och Sen. Studerande flyttar från Tidig till Mellan och sedan till Sen allteftersom hans/hennes språknivå höjs. Enheten har f.n. 12 grupper på B-nivå. Efter att ha fått Godkänt på B-provet fortsätter den studerande i en 2C-grupp.

På liknande sätt indelas C-grupperna i Tidig, Mellan och Sen och de studerande flyttar under studietidens gång mellan grupperna alltefter att han/hon avancerar i språknivå. Enheten har f.n. sex grupper på C-nivå.

Vi ska utöka de yrkesinriktade SFI-kurserna och erbjuda sådana även till studerande på B-nivå.

Genom klassråd, skolkonferenser med rektor samt en ständig och öppen dialog mellan studerande, lärare och skolledning ges de studerande möjlighet att påverka kursernas innehåll, arbetssätt och former för kunskapsredovisning. Återkommande utvärderingar bland de studerande är vägledande för enhetens utvecklingsarbete.

b. Fler godkända

Läraren skriver tillsammans med den studerande en utvecklingsplan som revideras vid behov. Återkommande prövas de studerandes studiesituation och resultat genom utvecklingssamtal, studiekonferenser och prov. Vid behov omplaceras den studerande till en annan grupp. Den individuella studieplanen omprövas efter varje provtillfälle och revideras vid behov.

c. Förberedelse för yrkeslivet

Enheten har yrkesinriktade SFI-kurser inom områdena handel, äldrevård, barnomsorg, yrkesförare samt skönhetsvård. Kursernas längd varierar mellan 12 och 16 veckor och innehåller 4-6 veckors praktik på arbetsplatser. Studerande på C- och D-nivå har möjlighet att välja en eller flera av dessa kurser. Under 2006 har intresset för dessa kurser varit stort och resulterat i bättre studieresultat och ett jobb för många av de studerande. Enheten ska därför under 2007 erbjuda motsvarande kurser på B-nivå. Studerande på C- och D-nivå har 3 timmar per vecka undervisning i moduler med yrkesinriktad SFI, där de kan välja mellan olika yrkesinriktningar: handel, vård, barnomsorg, yrkesförare och allmän yrkessvenska.

Genom ett projekt i samarbete med AcadeMedia anordnar vi praktikplatser som ska matcha individens intressen och kompetens. De ca 70 studerande som engageras i detta projekt har praktik parallellt med studierna.

d. Ett demokratiskt arbetsklimat

Samtliga medarbetare har kunskap om och följer den upprättade likabehandlingsplanen. I återkommande diskussioner och samtal i klassrummet belyses aspekter på demokrati, likabehandling samt respekt för olika åsikter, kulturer och religioner.

Rektors demokratiska ledarstil genomsyrar verksamheten och uppmuntrar medarbetarna till engagemang och egna initiativ, vilket skapar en öppen och innovativ arbetsmiljö. Detta medför att nya idéer tas tillvara och att medarbetarna med självklarhet tar gemensamt ansvar för skolans utveckling. All personal är delaktig i beslut och skolutveckling. En del av ledningens arbete är formellt delegerat till arbetsgrupper. Rektor har årligen utvecklingssamtal med all personal.

e. Friskvård

Skolans friskvårdsgrupp planerar och genomför bl.a. en hälsodag och en idrottsdag per termin. Både personal och studerande erbjuds att delta i Våruset och Stadens Friidrottstävlingar på Stockholms Stadion. Motionspromenader genomförs återkommande klassvis.

Personalen har den lagstadgade friskvårdstimmen. Personalen får under året utbildning i friskvård och hälsa. En kurs i friskvård för de studerande planeras.

Skolans kulturgrupp förmedlar inbjudningar till olika kulturevenemang som t.ex. teater, filmvisningar och konserter för både studerande och medarbetare.

8 Medarbetarnas och de studerandes säkerhet

Hittills har vi varit förskonade från allvarliga incidenter, men vi är medvetna om att det kan finnas vissa säkerhetsrisker. Diskussioner pågår om att införa någon form av personkontroll t.ex. ID-kort för att undvika situationer som kan innebära risker för studerandes och medarbetares säkerhet. Vi diskuterar också möjligheten att inrätta larm att användas vid ev. hotfulla situationer. Varje medarbetare är skyldig att vara uppmärksam på om obehöriga vistas i lokalerna.

För att säkerställa känslig information har varje personal och varje studerande en personlig kod till sina egna dokument i nätverket. Endast behörig personal har tillgång till sekretesskyddad information. Personalen har tystnadsplikt vilket innebär att ingen information lämnas ut till obehöriga. Klasspärmar förvaras så att de studerande inte har tillgång till dem.

Brandövningar genomförs varje termin med alla studerande och all personal. Rektor och skyddsombud genomför skyddsronder och bevakar arbetarskyddet i lokalerna. Enheten har en krisgrupp och har utarbetat en krisplan där tydligt anges ansvariga vid olika typer av krissituationer. Krisplanen är anslagen på väl synlig plats.

RESURSANVÄNDNING

9 Hur vi använder verksamhetens resurser så effektivt som möjligt

a. Flexibel undervisning

Vi ska ha en flexibel undervisning där de studerandes behov styr. Det kräver också en flexibel inställning hos lärarna. Skolans personal består av en unik fördelning av kön, ålder, etnisk och kulturell mångfald, vilket skapar en stimulerande miljö för både personalen och de studerande.

Vi har regelbundna träffar med lärolaget på A, B, C och D-nivå, speciellt efter tester, och går igenom sammansättningen i klasserna och de studerande och ser vilka förändringar som behöver göras. Det gör att alla lärare får en god kännedom om de studerande och också ganska lätt kan gå in och vikariera för varandra vid behov.

En utbildningsledare ansvarar för kontakten med VUC och har det övergripande ansvaret för nyintagning, gruppindelning och testning.

Varje lärare undervisar 18 timmar per vecka och har dessutom 14 timmar arbetsplatsförlagd tid, som används för planering, möten, för- och efterarbete till lektioner. Varje lärare har vanligen undervisning i två olika grupper.

Till de yrkesinriktade kurserna har vi lärare som utöver SFI-kompetensen även har specialkompetens inom sitt område.

Lärarna använder läromedel och metoder avpassade efter de studerandes förutsättningar och behov. De studerande får låna läromedel och annan litteratur, som behövs för inlärandet. Referenslitteratur såsom lexikon och grammatikböcker på olika språk finns att tillgå i studiehallen. Där finns också litteratur på lättare svenska för hemlån. Vi lånar svensktextade svenska filmer från Medioteket.

En dag i veckan erbjuds de studerande handledning, då lärare bistår med läxhjälp, studiestöd och specialundervisning.

Studiebesök för att lära känna olika delar av samhället ingår som en naturlig del av undervisningen.

I detta IT samhälle är det nödvändigt att alla får lära sig jobba med data och använda Internet som informationskälla. Skolans moderna och välutrustade lokaler innehåller ett 70-tal datorer och erbjuder en uppsjö av interaktiva språkprogram, men också Internetanvändning och Word.

Varje grupp har undervisning i datasal minst en gång per vecka. Samtliga datorer har Internetuppkoppling och ett stort antal språkinlärningsprogram installerade. Att kunna använda olika skrivprogram ser vi som nödvändighet som styrs av samhällets allt högre krav. Alla lärare har goda kunskaper i datorns användning, och varje termin erbjuds lärare intern vidareutbildning i datoranvändning.

Enheten erbjuder undervisning under hela året med undantag av fyra veckors semesteruppehåll. De studerande kan välja mellan att studera förmiddag, eftermiddag eller kväll. Vanligen studerar en person tre timmar dagligen, fem dagar i veckan, men några studerar fler, andra färre timmar. Den studerandes veckotimmar är ibland avhängigt av beslut från sociala handläggare eller A-kassa.

Genom en välplanerad schemaläggning utnyttjas skolans lokaler optimalt förmiddag, eftermiddag och kväll. I fyra datasalar bedrivs undervisning i språkträning, ordbehandling och datakunskap. På bottenplanet finns vår trivsamma kafeteria, där de studerande kan äta och umgås.

Vi ska förbereda våra studerande för yrkeslivet och våra yrkeskurser behöver ibland anpassade lokaler. Därför har vi gjort i ordning ett rum för undervisning i barnomsorg med pysselmaterial och böcker som gäller barns utveckling, ett annat rum med vårdmaterial, samt ett rum med kartor, bilmotor, bildelar etc., som används för yrkesförarkursen. Att handgripligen kunna se på material och sen diskutera vad det heter på svenska gör språket levande och leder till samtal och en social gemenskap, som man aldrig får genom att bara läsa en bok.

Skolans verksamhet utvecklas och expanderar. Studiehallen är den knutpunkt där skolans verksamhet återspeglas. I den stora, hemtrevliga och snyggt inredda studiehallen kan de studerande låna eller läsa böcker, låna lexikon, språkböcker, göra hemläxor, jobba med data mm under kunnig handledning. Studiehallen är bemannad hela dagen och används till filmvisningar, större undervisningar samt som en träffpunkt där de studerande kan tillbringa tid och ägna sig åt sina egna aktiviteter. Studiehallen är öppen och bemannad hela dagen.

b. Fler godkända

Vårt övergripande mål, som det är formulerat från Utbildningsnämnden, är att antalet studerande som får Godkänt ska öka under 2007 jämfört med 2006. Ett godkänt betyg är viktigt därför att det ökar chanserna att få ett arbete.

Lärare som resurs ska hjälpa eleven att vara medveten om sin egen språkprogression. Detta sker genom en individuell studieplan som görs i början och slutet av varje termin. Om en elev flyttar till en ny klass medföljer hans/hennes individuella studieplan. Vi utgår från de olika testresultaten när det gäller att se vad vi ska koncentrera oss mer på. Vi har redan beslutat att ha skrivning i alla grupper på onsdagar, eftersom just skrivning är ett problem för många, samtidigt som det är viktigt på en arbetsplats att kunna skriva grundläggande svenska för olika sorters meddelanden. Vi utökar de yrkesinriktade kurserna till att gälla även B-elever.

c. Förberedelse för yrkeslivet

Våra studerande ska förberedas för ett yrkesliv i Sverige. En del är unga personer utan yrkeserfarenhet och som ska välja en yrkesbana här, medan andra har mångårig yrkeserfarenhet från sina hemländer. Men alla ska lära sig att hitta runt i Stockholm och på bästa sätt ta sig till olika arbetsplatser.

Vi ser därför hela staden som en resurs, bussar, tunnelbanan, museer och affärer. Vi reser regelbundet med grupper till olika mål i stan och tränar på att resa kommunalt, så att alla ska veta hur lång tid det tar och var olika platser ligger.

De yrkesinriktade SFI-kurserna är på heltid, ca 18 timmar är lärarledda och övrig tid självständigt arbete. I kurserna ingår också arbetsplatsbesök och praktik på arbetsplatser t.ex. detaljhandel, äldreomsorg, barnomsorg. Av kursens ca 21 veckor utgör praktiken ca 6 veckor.

I kurserna har vi tillgång till en hel del utbildningsmateriel som möjliggör praktiska inslag i samtliga kurser. Vi har t.ex. skapande verksamhet i Barnomsorgskursen, kassahantering i Handelskursen, blodtrycksmanschetter och torso till Vård och Omsorgskursen, en motor och andra bildelar till Yrkesförarkursen. Kurserna är populära och har i många fall lett till anställningar av olika slag.

Våra studerande som läser grundläggande SFI-kurs har möjlighet att bekanta sig med de yrkesförberedande kursernas innehåll. Detta sker genom moduler. C- och D-studerande har moduler 3 timmar i veckan efter elevens val.

Projektet i samarbete med AcadeMedia anordnar kontinuerligt ca 70 praktikplatser till studerande på skolans kurser. Där är flera av personalen engagerade på hel- eller deltid. Skolan har skapat ett stort nätverk av kontakter, vilket har krävt mycket skicklighet och tid. Praktik och språkutveckling har haft enorm effekt på de studerandes självförtroende och det hjälper dem att förstå hur arbetsmarknaden i Sverige ser ut.

Vi har ett uppdrag från Skärholmens stadsdelsförvaltning i Öppna förskolan i Sättra. En av våra lärare, som också har förskolläraryrkesutbildning, ger en gång/vecka undervisning i svenska till nyanlända föräldrar, som besöker förskolan.

d. Ett demokratiskt arbetsklimat

Vi använder litteratur och övningsmaterial som grundar sig på demokratiska värderingar. I varje kurs ingår samhällsstudier där vi använder material som utges av t. ex. regering och riksdag och andra samhällsinstitutioner. Vi gör också studiebesök som syftar till att ge de studerande en inblick i vad samhället har att erbjuda. Varje klass har regelbundna klassråd, där de studerande får träna sig i demokratiska mötesformer, och varje månad har rektor skolkonferens där en representant för varje klass deltar. Dagstidningar ingår som en naturlig del i undervisningen. Föreläsare anlitas återkommande.

e. Friskvård

Skolan ser till att personalen dra nytta av sin friskvårdstimme en gång i veckan. Personalen kan få gratis massage på arbetsplatsen. Stadsvandringar, naturvandringar och motionsaktiviteter genomförs regelbundet tillsammans med de studerande. Startavgiften till Våruset betalas av skolan. Personalen får utbildning i friskvård i form av internt och externt anordnade föreläsningar och kurser. En kurs i friskvård som kan läsas av studerande fr.o.m. B-nivå ska genomföras under hösten.

10 Hur utvecklar vi skolans samlade kompetens för att kunna uppfylla våra åtaganden?

Kompetensutveckling

Några av lärarna ingår i en kompetensutvecklingsgrupp, som bevakar kurser och föredrag och annan kompetensutveckling, som kan vara till hjälp för oss. Våra lärare har regelbundna pedagogiska träffar då de berättar och demonstrerar för varandra de nya metoder de använder. Fortbildning är mycket central i vår verksamhet och många av våra lärare går pedagogiska och kompetensutvecklande kurser. Vi har ständig kontakt med forskningsvärlden (svenska som andraspråk), vilket hjälper oss att testa nya metoder och fräscha upp undervisningsformerna. Vi har kontakt med Nationellt Centrum och Centrum för tvåspråkighetsforskning vid Stockholms universitet.

Personalens inflytande

Lärarkåren har regelbundna ATP, SVG möten där vi diskuterar skolans nya mål och ständig förbättring av vår verksamhet. Lärarkåren är indelad i fem arbetsgrupper: kompetensutveckling, kultur, läromedel, hälsa och friskvård och data. Varje grupp har i uppdrag att utveckla respektive segment av vår verksamhet. Klimatet i skolan är öppet och stimulerande. Personalen mår bra och hög trivselfaktor genomsyrar hela verksamheten. Detta är en av anledningarna till att våra studerande stortrivs i skolan.

UPPFÖLJNING

11 Hur vi följer upp och hanterar kriser, misstag och allvarliga fel i arbetet

Den dagliga kontakten mellan lärarna och de studerande ligger till grund för uppföljningen. I de samtal, som uppkommer varje dag, byggs det förtroende upp, som är viktigt för att också kunna hantera kriser och misstag. Rektor har en pärm, där alla klagomål registreras om de studerande väljer att prata med henne. Hon återför sedan alltid klagomålet till klassläraren och i de flesta fall kan man lösa problemet genom ett samtal. Skolan har också en krisgrupp, som kan träda in vid behov, och anslag om vilka som är med i krisgruppen finns i alla klassrum.

12 Vad och hur vi följer upp verksamheten i ett längre perspektiv

Vi har under de här tre åren haft två utvärderingar av verksamheten från en inspektör från utbildningsförvaltningen och en inspektion från Skolverket. Vid samtliga tillfällen har de varit flera dagar hos oss och deras rapporter och synpunkter har varit mycket värdefulla, när det har gällt att få synpunkter och tänka i ett längre perspektiv.

Klassråden, skolkonferenserna och enkäterna är också en hjälp i att se hur vi kan få in nya tankar för verksamheten.

Eftersom våra studerande kommer från olika länder och vi är beroende av omvärldssituationen, när det gäller vilka länder de kommer ifrån, så kan vi aldrig slå oss till ro och lita på att vi kan göra på samma sätt hela tiden. Vi måste på planeringar och i våra arbetsgrupper utgå ifrån de studerande som vi just nu har och följa nyheter och hur det ser ut i världen för att kunna planera i ett längre perspektiv.

RESULTAT

13 Mätningar och uppföljningar - måluppfyllelse och trender

I stadens kvalitetsredovisning av vuxenutbildningen 2006, där vi finns med, står redovisat att när det gäller resultaten på alla nivåer, A, B, C och D, nås inte de uppsatta målen, som förra året var 80% godkända hos någon av anordnarna. De enda som tangerade det generella målet om minst 80% godkända var yrkeskurserna inom egenregin. När det gäller de olika nivåerna ligger vi ungefär som staden i övrigt med omkring 65% godkända på testerna.

När det gäller våra studerande så kan vi konstatera att fler studerande hela tiden söker sig till oss och att de kommer inte bara från närområdet utan även från andra håll i stan.

14 Här följer en sammanställning av resultat på elevenkäter gjorda under 2006.

Enkäterna är gjorda i klassrummet mot slutet av terminen med studerande på B, C och D-nivå.

1. Vilken kurs studerar du?

☐	A	
☐	B	230
☐	C	120
☐	D	53

2. a) Hur nöjd är du med lektionerna?

☐	Jag är <u>mycket nöjd</u> med lektionerna.	100
☐	Jag är <u>nöjd</u> med lektionerna.	251
☐	Jag är <u>ganska missnöjd</u> med lektionerna.	45
☐	Jag är <u>mycket missnöjd</u> med lektionerna.	5

3. a) Hur nöjd är du med materialet som används på lektionerna? Till exempel böcker och uppgifter.

☐	Jag är <u>mycket nöjd</u> med materialet.	99
☐	Jag är <u>nöjd</u> med materialet.	248
☐	Jag är <u>ganska missnöjd</u> med materialet.	37
☐	Jag är <u>mycket missnöjd</u> med materialet.	13

- b) Om du är ganska missnöjd eller mycket missnöjd med materialet så kan du skriva varför här:

Kommentarer

Fick inga böcker

Fick inte passande böcker

Böckerna för lätta

Svåra ord

4. Tycker du att ni arbetar för sakta, lagom snabbt eller för snabbt på lektionerna?

☐	Vi arbetar <u>för sakta</u> .	113
☐	Vi arbetar <u>lagom snabbt</u> .	264
☐	Vi arbetar <u>för snabbt</u> .	25

5. Är lektionerna för lätta, lagom svåra eller för svåra?

☐	Lektionerna är <u>för lätta</u> .	70
☐	Lektionerna är <u>lagom svåra</u> .	310
☐	Lektionerna är <u>för svåra</u> .	16

6. Kan du vara med och bestämma hur ni arbetar på lektionerna?

☐	Ja, ofta.	95
☐	Ja, ibland.	246
☐	Nej, inte alls.	55

7. a) Hur nöjd är du med datalektionerna?

☐	Jag är <u>mycket nöjd</u> med datalektionerna.	87
--------------------------	--	----

☐	Jag är <u>nöjd</u> med datalektionerna.	225
☐	Jag är <u>ganska missnöjd</u> med datalektionerna.	39
☐	Jag är <u>mycket missnöjd</u> med datalektionerna.	31

8. Tycker du att läraren har tid för dig om du behöver hjälp eller om du vill prata med henne/honom?

☐	Ja, läraren har <u>ofta tid</u> för mig.	266
☐	Ja, läraren har <u>tid</u> för mig <u>ibland</u>	133
☐	Nej, läraren har <u>aldrig tid</u> för mig.	4

9. a) Hur nöjd är du med lärarna?

☐	Jag är <u>mycket nöjd</u> med lärarna.	200
☐	Jag är <u>nöjd</u> med lärarna.	190
☐	Jag är <u>ganska missnöjd</u> med lärarna.	18
☐	Jag är <u>mycket missnöjd</u> med lärarna.	4

10. Hur mycket studerar du själv?

☐	Ingenting.	36
☐	1-3 timmar i veckan.	185
☐	4-6 timmar i veckan.	88
☐	Mer än 6 timmar i veckan.	81

11. a) Hur ofta använder du studiehallen?

☐	Jag använder studiehallen <u>mycket ofta</u> .	28
☐	Jag använder studiehallen <u>ofta</u> .	87
☐	Jag använder studiehallen <u>ibland</u> .	202
☐	Jag använder <u>aldrig</u> studiehallen.	81

- b) Om du använder studiehallen, vad gör du mest när du är där?

Sitter och läser - tidningar, läxan, böcker

Lånar böcker, lexikon

Tittar på film

Använder dator

Söker jobb

- c) Vad saknar du i studiehallen? Vad vill du ha mer av i studiehallen?

Saknar tystnad

Historieböcker
Fler datorer
Fler böcker

12. a) Hur nöjd är du med skolans lokaler?

☐	Jag är <u>mycket nöjd</u> med lokalerna.	90
☐	Jag är <u>nöjd</u> med lokalerna.	256
☐	Jag är <u>ganska missnöjd</u> med lokalerna.	27
☐	Jag är <u>mycket missnöjd</u> med lokalerna.	10

13. a) Hur nöjd är du med skolans tider?

☐	Jag är <u>mycket nöjd</u> med skolans tider.	163
☐	Jag är <u>nöjd</u> med skolans tider.	210
☐	Jag är <u>ganska missnöjd</u> med skolans tider.	15
☐	Jag är <u>mycket missnöjd</u> med skolans tider.	6

b) Om du är ganska missnöjd eller mycket missnöjd med skolans tider så kan du skriva varför här:

Kommentarer

För lång lunch
För korta pauser
För lite undervisning

14. Hur nöjd är du med skolan?

☐	Jag är <u>mycket nöjd</u> med skolan	153
☐	Jag är <u>nöjd</u> med skolan.	215
☐	Jag är <u>ganska missnöjd</u> med skolan.	9
☐	Jag är <u>mycket missnöjd</u> med skolan.	

15. Här kan du skriva mer om vad du tycker om skolan. Skriv gärna förslag på hur skolan kan bli bättre.

Kommentarer

Vill börja nio
Mobilerna ringer
Fler olika yrkessvenskakurser
Fler arbetsplatsbesök
Fler utflykter
Bästa skolan, Vårbergsskolan är mycket bra
Skolans system är mycket bra
Allt ok
Alla lärare mycket bra, lärarna hjälpsamma, jättebra lärare och bra tider
Jättebra skola, allt är bra

Vill ha mer SO, fler läxor, mer grammatik
Vill läsa engelska

Kommentar

Att siffrorna inte överensstämmer beror på att några studerande inte har svarat på alla frågor.

Flera studerande ger dubbla budskap, å ena sidan är studerande missnöjd med flera saker samtidigt som studerande är mycket nöjd med skolan. Dessa svar kan bero på flera saker, studerande har inte förstått enkäten eller så vill man mildra sin kritik på slutet.

De studerande är överlag nöjda eller mycket nöjda med skolan och lärarna. Några tycker att det är jobbigt med mobiltelefoner, som ringer och andra vill ha mer undervisning. Mobiltelefonfrågan arbetar vi med hela tiden och det är förbud mot mobiltelefoner på lektionerna. Undervisningstiden bestäms centralt och de flesta har 15 timmar/vecka.

Sen är meningen att de också ska arbeta på egen hand med läxor eller eget arbete. Det är något som vi poängterar hela tiden, men ändå svarar 36 att de inte studerar något själv och 185 att de studerar 1-3 timmar/vecka. Vi märker att de som har kontakter med svenska språket utanför skolan snabbare kommer igenom kurserna med godkänt resultat.

Närvaron har varit mycket hög vid våra yrkesinriktade kurser. Vi har tolkat det som att när man gör något som är meningsfullt så vill man delta och man lär sig också språket fortare.

Ett flertal av dem, som gått yrkeskurserna, har endera fått jobb eller gått vidare till yrkesutbildning, t ex inom barnomsorgen. Flera av de studerande har tagit svenskt körkort under kursens gång, vilket kommer att hjälpa dem, när det gäller att få arbete som yrkesförare.

15 Prognostiserade budgetutfallet samt utfall de två senaste åren

Enheten startade 2004 0101. Skolan bestod då av två delar, dels enheten i Vårberg och dels en enhet i Münchenbryggeriet. Enheten i Münchenbryggeriet är nu nedlagd och verksamheten i Vårberg är nu en egen skola.

När verksamheten startade 2004 fick vi reda på att det redan fanns ett underskott för hela SFI syd, som det då hette, dvs enheterna i Vårberg och Münchenbryggeriet, på 2 miljoner från projekteringen. Det fick vi ta med oss in i verksamheten. Det underskottet hade vi med oss under 2004 och försökte komma tillrätta med, utan att lyckas.

Hela personalen i Söderorts vuxengymnasium har varit engagerad i frågan om hur vi kunde få en budget, som visade på 0-resultat under 2005.

Förutom den reguljära betalningen i peng/studerande försökte vi också att finna ytterligare förstärkningar.

Vi sökte - och fick - 1,8 miljoner kronor från Kompetensfonden som förstärkning för 2005. De pengarna förstärkte ekonomin och finansierade vårt yrkesprojekt i Vårberg.

Vi håller sträng kontroll på utgifterna och försöker att i möjligaste mån t ex täcka in undervisningstid för varandra istället för att ta in vikarier vid kortare sjukdom. Vi tror också att det rent pedagogiskt blir bättre om en lärare på skolan, som kanske redan har en relation till de studerande, tar ansvar för lektionerna vid kortare frånvaro.

Vi är restriktiva vid inköp av olika slag och använder mycket eget material istället för att bara köpa in nytt.

Budgetutfallet de senaste två åren

Sammantaget har allt detta lett till att Söderorts vuxengymnasium för år 2005 uppvisade ett 0-resultat.

Även under 2006 uppvisade verksamheten ett 0-resultat.

Det prognostiserade budgetutfallet för 2007 i förhållande till budgeten visar även det på ett 0-resultat.

UTVECKLING

16 Hur vi tar hänsyn till mätningar och uppföljningar

Vårt övergripande mål från Utbildningsnämndens verksamhetsplan är att andelen godkända betyg ska öka. Samtidigt har det visat sig att betygen har sjunkit något under 2006 hos alla anordnare och även hos oss, utom hos de studerande som har gått våra yrkeskurser. En svårighet för många är att lära sig att skriva svenska, även om de pratar bra och då får man inte ett godkänt betyg. Vi har nu bestämt att satsa extra på skrivning och vi ger extra stöd till personer med skrivsvårigheter.

Fem av våra lärare går en extra kurs på Lärarhögskolan för att bättre kunna ta hand om våra A-studerande.

Det är viktigt att ha en trivsamt miljö för att man ska kunna må bra i skolan. När vi startade i januari 2004 hade vår del av skolan stått oanvänd under några terminer och allt måste planeras upp och möbleras. Bit för bit har miljön utvecklats och det är något som vi hela tiden arbetar med.

17 Hur vi tar hänsyn till de studerandes behov när vi utvecklar verksamheten

Under två planeringsdagar i Nynäshamn diskuterade hela lärararbetsgruppen bland annat hur vi kan utveckla verksamheten.

Eftersom vi har sett att språkutvecklingen går så mycket snabbare när man använder språket i vardagliga situationer, t ex på en arbetsplats, så har vi utarbetat ett förslag att utöka yrkeskurserna även till B-studerande.

Studieavbrott är ett problem, som vi försöker få kontroll över, framförallt orsakerna till avbrotten. Vi dokumenterar frånvaroorsaker för studerande som varit borta mer än 2 veckor och kontaktar och försöker motivera dem att återuppta sina SFI-studier.

Många av våra studerande har mycket praktiska frågor att ta itu med vid sidan av studierna, hitta bostad, hitta skolor eller dagis till barnen, läkarbesök m m. Då hamnar frågor som kost och motion långt ner på dagordningen. Vi vill därför öka de studerandes medvetenhet om kost och motion för att förebygga ohälsa, har en idrottsdag per termin, deltar i motionslopp och kommer att ha gökotta i maj.

Även fortbildning för lärare och övrig personal utgår från de studerandes behov. Vi arbetar på att utveckla lärarnas samsyn beträffande de olika studiemålen för SFI och en helhetssyn på progressionen från A till D och kommer att anordna ett seminarium om det. Skolan ska verka för att vi i de här frågorna kan ha en bra samverkan med Vuxenutbildning Stockholm och andra SFI-anordnare.

Alla lärare ska kunna hantera och undervisa i grundläggande data och vi arbetar på att höja personalens kompetens i hanteringen av Windows, de vanliga nyttoprogrammen i Office-paketet samt GroupWise. En av lärarna ger kvällskurser för övriga lärare i de här programmen.

Vi diskuterar hur vi kan möta de problem som uppstår till följd av skillnader mellan olika kulturmönster och försöker hitta olika föreläsningar för personalen för att öka förmågan att möta de problemen.

18 Rutiner för att hitta delar i verksamheten som behöver förbättras

Varje onsdag har vi endera lärarmöten eller APT och då tar vi upp och diskuterar verksamheten och problem som har uppkommit. Där diskuterar vi också hur verksamheten kan förbättras.

Ungefär en gång/månad genomför vi A, B och C-tester. Efter varje test diskuterar vi resultaten för varje studerande vid en betygskonferens och då kommer det ofta upp behov hos de studerande, som vi kan se och där vi behöver satsa mer t ex på skrivning eller läsförståelse.

Vi följer kontinuerligt rapporter beträffande arbetsmarknaden och har kontakt med Arbetsförmedlingen och Jobbcentrum i Vårberg. Då får vi aktuella siffror när det gäller behov på arbetsmarknaden och chanser för våra studerande att få arbete. Efter det reviderar vi våra yrkeskurser kontinuerligt.